

EL BORINOT

Setmanari il·lustrat
20 cms.

ANY IV. N.º 137

8 JULIOL 1926

PREU DE SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PTES. TRIMESTRE

LA CORRESPONDENCIA A L'ADMINISTRACIÓ: ANGELS, 22 I 24. — BARCELONA

Un vol planer sobre Sitges.

2. - EL BORINOT.

El Dr. Paletreques

Era una veritable institució, el doctor Paletreques. Amb els anys que comptava i les històries que referia captivava el respecte de tothom qui, per una causa o altra es posava a tret de les llaunes seves. En fer-hi coneixença—ho podíeu assegurar—ja havíeu begut oli, no era cosa fàcil desempellegar-vos-en. S'encastava pitjor que els pegats foradats i picava com una manxiula. La *causerie* seva era la pròpia del seu temps i el seu temperament.

Aquell temps—solia dir el doctor—era tot diferent del d'ara. Malalties i malalts s'adeien, i és que la gent de llavors sentia un pregon respecte pels homes de ciència, tant, que més de quatre dotzenes de vegades, en prova de la confiança que se'ns tenia, en visitar la mestressa d'una casa reconeixíem la somera i, a voltes, el marrà. Allò era veritable patriarcalisme. Si visitàveu un malalt a mitja tarda, acabada la tasca no hi mancava la truiteta d'un parell d'ous amb bocinets de pernil, el porronet de ví refrescat amb l'aigua de la mina i les quatre ametlletes torrades que us deixaven el ventrell apariat per unes quantes hores. Us afranqueixo, encara, del tast de la millor fruita en arribar o en acomiadar-nos. L'hortet era una temptació irresistible amb aquells préssecs que de lluny ja us feien babarotes, les provocatives cireres i les pomes xucladores com un imà.

Hom recorda com en certa avinentesa el doctor Paletreques estigué a risc de fer un mal paper no acceptant un graciós oferiment que li féu una masovera agraïda d'haver-li arrabassat un fill de les potes de la mort. Li serví d'experiència per sempre més, car una vegada que una padrina volia regalar-li un conill li digué així:—Ja ho veu, són tan petits...—El doctor Pa-

letreques, que ja es veia en perill de perdre el guasardó, apellà a l'experiència replicant-li:—No us amoïneu, bona dona, per tan poca coseta; mireu, seria igual un conill gros com dos de petits que em fareu remetre a casa.

Per l'estil, el doctor aprofitava totes les avinenteses: suara arreplegant una garrafa del ranci, una coixinera de mongetes del ganxet, un sac de patates del bufè o una colana sacsonera de les que ajuden esperar l'hivern davall la parra.

Res d'Acadèmies, ni congressos ni revistes; car la ciència infusa del doctor Paletreques satisfesia a bastament les persones i bèsties que visitava, enemic d'apotecaris, practicava al peu de la lletra la màxima del d'Olot, puix ço que hauria fet esmerçar en medicines s'ho cruspia tranquil·lament.

Se'l tenia per una mena d'oracle popular, i ell ho explotava de debò amb les conductes i regals.

La preocupació que més el turmentava era de pensar a qui deixaria hereu. Tots els projectes se li esvanien, i es feia més fort en un que li restava hores de dormir. Finalment pensà a mullerar-se. Amb qui? Una joveneta, el refusaria: Una vídua, plat de segona mà: la cunyada de l'apotecari? massa porca; la mossa del caporal de carrabiners? li sobrava el mostatxo. Un jorn es fixà en la Tecla, feia prop de trenta anys que el servia i pensà que boja per boja ja la coneixia. La cridà per assabentar-la'n. La pobra noia l'escoltà entre sorpresa i astorada. Les cames se li segaren, les orelles li xiulaven, els ulls vessaren abundoses llàgrimes. Ai! pobra de mi —exclamà juntant les mans—el senyor s'ha trastocat. Eixí al carrer demanant auxili; el doctor s'ha tornat boig, diu que vol casar-se amb mi.

La casa s'emplenà de veïns; tots hi deien la seva i la cosa no podia enredar-se més de pressa. El malaurat doctor pretingué aclarir la situa-

ció empitjorant-la més per quant els veïns cregueren de debó que tenia el cervell girat del revés i li prodigaren els tòpics acostumats en aquests casos que acabaren la paciència del doctor que, enfurit, tragué a empentes la gent de la casa. Pitjor que pitjor, car l'autoritat hi intervingué prenent-se la cosa pel seu compte fins a tancar-lo en una casa de salut on lliurà l'ànima a Déu després d'un ferm penediment de no haver fet les coses transcendents al seu degut temps.

Del cas del doctor Paletreques hom podria treure'n una profitosa lliçó. Els disbauxadors i platxeriosos, en voler fer les coses formalment, sorprenen a tothom i ningú no se'ls creu, i són víctimes del propi comportament.

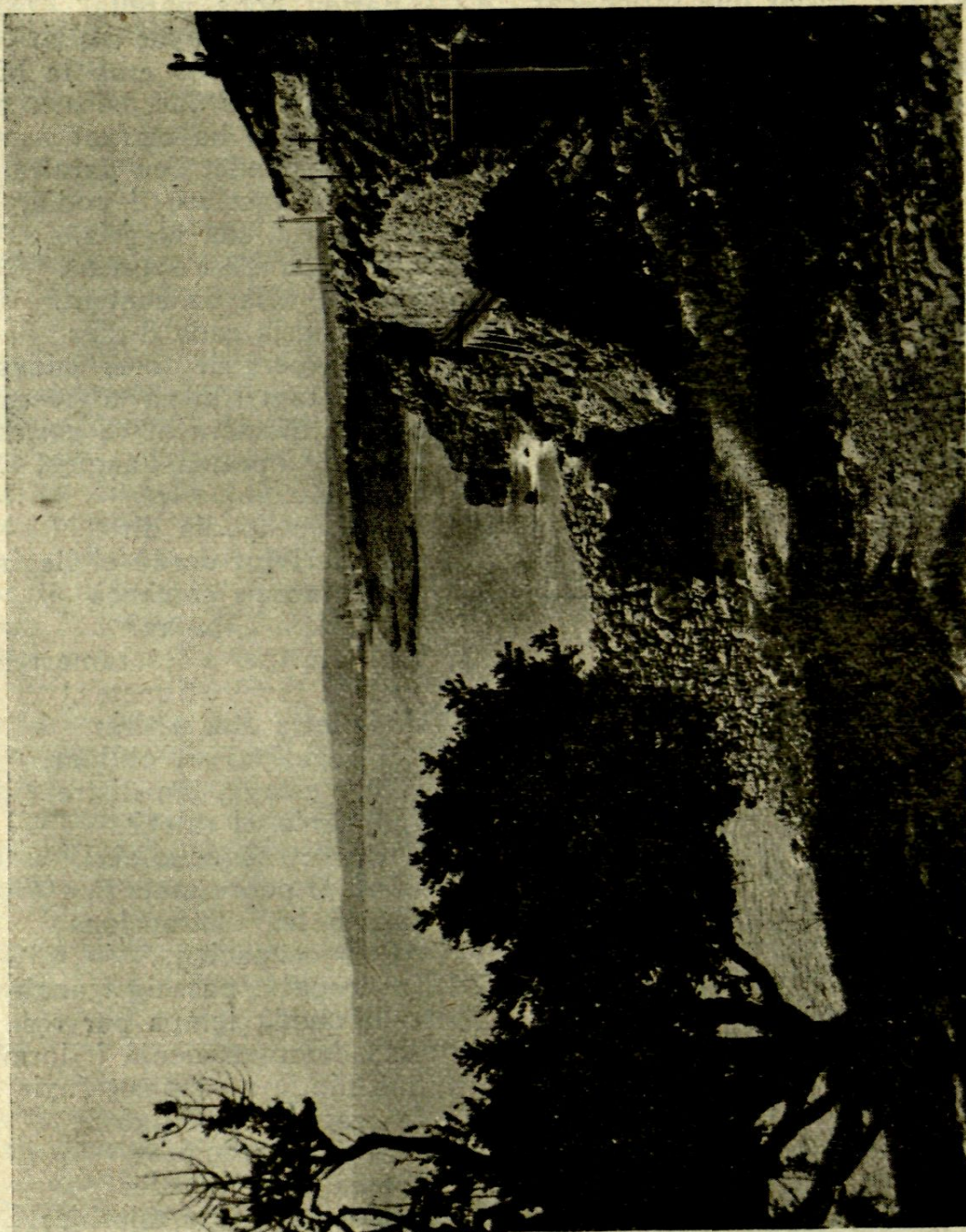
Qui no podria esmentar-ne un exemple? No cal anar molt enllà.

EL DOCTOR ARMILLA.

L'auca del jove distret... i ocupat

- 1 En Cametes Cifrerol és un jove que val molt.
- 2 A un despatx de samarretes, allí guanya les pessetes.
- 3 Amb minyones i minyons sol passar minuts molt bons.
- 4 Excursions fan a desdir, perquè diuen que fa fi.
- 5 Però de tant disfrutar, la bossa se'n sol queixar.
- 6 Les sardanes, sí, també diu que les balla molt bé.
- 7 (Les sardanes a la plaça no tothom les balla amb traça).
- 8 Per això les va a ballar al Desert de Sarrià.

- 9 Cap diumenge no, no manca al carrer de Vilafranca.
- 10 Perquè viu en eix carrer la noia que es diu Mercè.
- 11 Era un dia que al jardí va passar un cas així:
- 12 "Faríeu bona parella" li va dir el cunyat d'ella.
- 13 Ai, què dius: jo amb la Mercè? si té uns ulls nas, boca... psè!...
- 14 Ella que ja ha marxat i ell ha quedat ben parat.
- 15 Diu: si escriure li podia, en tindria una alegria.
- 16 Li donen l'adreçament, i no hi veia de content.
- 17 Ja li escriu cada 8 dies amb papers de totes mides.
- 18 Tant i tant s'hi va engrescar que un quadern hi va gastar.
- 19 Diu que aprenia l'anglès, i no s'advantava res.
- 20 Ell sí que podia dir que escrivint perdé el llegir.
- 21 A distraure's començà a on irem a parar?
- 22 Fins diu que a les samarretes posa al revés etiquetes.
- 23 Una lletra anà a tirar i el segell es va oblidar.
- 24 Tant n'estava, tan distret?... o no tenia el ralet?
- 25 Si distret segueix així tindrà el pobre mala fi.
- 26 Causen les distraccions moltes ocupacions.
- 27 En despatx, passeig i anglès no li queda temps per res.
- 28 Sens comptar menjà i dormir (que ningú no en pot fugir).
- 29 Va resoldre per això escurçar la ració.
- 30 Només cada 15 dies la Mercè rep ses missives.
- 31 La Mercè n'és complaent, s'hi conforma a tot moment.
- 32 La Mercè n'és molt bonassa. li donà una carabassa.

Sitges i la seva costa.

HUMOR D'AHIR

ELS MANAMENTS DE LA LLEI DEL POBLE SÓN DEU.

El primer, estimaràs el diner més que totes les coses.

El segon, demanaràs un bon govern en va.

El tercer, pagaràs tu les despeses de totes les festes.

El quart, tindràs misèria i disgustos, que n'hi haurà pel pare i per la mare.

El quint, et quintaran.

El sisè, no votaràs.

El setè, t'embarcaran.

El vuitè, no et llevaràs mai tard perquè hauràs d'anar a treballar a les cinc.

El novè, no et desitjarà la muller de ton proïsme, perquè pel pobre no hi ha proïsme.

El desè, no desitjaràs els béns i els pollastres del teu proïsme: menjaràs arengades i gràcies! encara.

Aquests deu manaments s'enclouen en dos: desitjar totes les coses i no ésser amo ni de tu mateix.

(D'Un tros de paper, 23 juliol 1865).

¿.....?

—Quin és l'animal més viu de la creació?

—El qui està més sà.

* * *

—Qui són els qui espatllen més roba?

—Els genolls.

* * *

—Qui gasta més oli inútilment?

—Les taques.

(D'Un tros de paper, 23 juliol 1865).

ESCALA DEL MATRIMONI

Durant el primer any d'efectuat el matrimoni, passejant pel carrer la dona ensopega. El seu marit li pregunta una pila de vegades si s'ha fet mal, ella diu que no; però a pesar d'això vulgues o no vulgues la fa entrar a casa d'un apotecari, perquè prengui alguna cosa. Allí el marit renega dels empedrats, de l'Ajuntament i fins i tot del govern.

Al cap d'un altre any, la dona torna a ensopegar. El marit ja no enraona tant i li fa observar que si anava amb compte no ensopegaria.

En ensopegar la dona el tercer any, el marit sols exclama: ¡de morros!

(D'Un tros de paper, 16 abril 1865).

SÍMILS

—En què s'assemblen els ous a les cavalleries?

—En què es ferren.

* * *

—En què s'assemblen les criades als jueus?

—En què fan dissabte

UB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

6. - EL BORINOT.

—En què s'assembla Prim a la crisi?

—En què és general.

(D'Un tros de paper, 23 juliol 1865).

A CASA L'“AMBOCAT”

Un pagès va anar a aconsellar-se a un advocat sobre si podria alliberar el seu fill de la quinta. Després que l'advocat hagué estat més de mitja hora regirant *gacetes* i la *lleï de reemplasos*, digué al seu client que el noi del qual es tractava era exempt del servei.

—Molt bé, va respondre el pagès amb alegria: ara vegi quant li he de donar.

—Home, vostè mateix, doni el que vulgui.

—No, senyor; digui'm el que és, i mentre sigui una cosa enraonada, l'hi pagaré, i en paus.

—Doni'm el que vulgui, home, no renyirem.

—No, senyor, no; tingui, aquí té mig duro i torni'm el que vulgui.

Després diran que els pagesos no són diplomàtics.

(D'Un tros de Paper, 30 juliol 1926).

M O M E N T

Toquen a Missa.

Dalt la pallissa

ja canta el gall;

—cria la lloca.—

Lluna s'ajoca

núvols avall.

Merla qui calla.

Hora que ratlla
cinc del matí.

Plors de mainada

que vol torrada

sucada amb vi.

MIQUEL VINYA.

V O L V E S

Diu que els vegetarians anglesos han decidit proscriure la llet de vaca. Sabeu per què?

Perquè diu que han descobert que al cap de dos anys de beure'n, hom adquireix la mentalitat de vaca.

Quant de temps es deu haver de prendre llet de somera per adquirir la mentalitat d'ase?

* * *

En Mussolini ja comença a saber de retreure frases, també.

Aquest altre dia, en ocasió d'una festa, va pronunciar un discurs, i va dir recordar entre altres coses, que:

“Val més viure un dia com un lleó, que cent anys com un xai”.

Després d'això, pot agafar una “li-ra” i posar-se a cantar.

* * *

Un savi nordamericà ha descobert un nou cos: el bròdium.

Diu que és una cosa que es troba per tota la terra.

Ja: com la llana!

* * *

El ministre de la Governació ha imposat una multa de 2.000 pesetas... a un propietari de bous, perquè aquests bous que havia venut per braus per a un cós de bous braus no eren prou braus i massa bous.

¡Bueno!

El propietari ramader venedor d'aquests bous es diu Bueno.

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

PETIT & PATAUD.

8. - EL BORINOT.

Any II

1 DE OCTUBRE DE 1925

Núm. 10

Periòdic gràfic mensual
d'informació i actualitat

LLEIDA

ES PUBLICA EL DIA
1er DE CADA MES

DIRECTOR: AMALI PRIM SEGUÍ

ADM.: MANUEL JANE ARTIGUES

Redacció y Administració: Estereria, 14, 1.ª, 2.ª -- LLEIDA

NOTAS: GRAVATS.—Cand de l'Abellera.—Visió general de Vallbona de les Monies.—Campaner de Vallbona.—La font del "Caga" (La Vila).—Dietari de la Calvia Corbera.—Riu d'Antoni Hernández.

MÚSICA.—Succulencia, americana humorística, (A. Hernández).
TEXT.—A la premsa catalana (A. Prim).—Centre Excursionista. Excursió a Prades (U. d'ella).—Impressió de la "excepció" (U. d'ella).—Excursió a Vallbona de les Monies (P. Güimé).—Una obra d'Art (A. P. S.).—Els humoristes lleidatans (Dr. Prim).—Aquesta Lleidatana. Carta oberta (A. Berge).—Curs 1925-26.—Doble ideal (continuació) (U. Viladot).—Notes de Redacció.—Biografia.

A LA PREMPSA CATALANA

El bell esclat de Revisies escrites en nostra hermosa parla, 'm sugereix la pensada de si serà arribada l'hora de reunir en amigable germanor tots els esforços que'ntusiastes aïmanats de les lletres catalanes estan fent, arreu de la nostra terra, per conservar el sagrat caliu de l'idioma.

Tot sovint rebem, en aquesta Redacció, nous periòdics que floreixen contínuament per Catalunya. Publicacions espléndides, algunes; mes modestes, altres i, encara, humils fulles bosquetanes perfumades amb el florió encis camperol. Ben migrat es el valor literari de la major part dels treballs publicats en llurs planes. Poc es lo que'n resta de l'obra feta. Mes, malgrat això, resulta força interessant perquè demostra aquella abundància d'escriptors en català (bons o dolents) que'l nostre poble vol defensar sa llengua i'l creure de la mateixa no decau ni un moment per tot Catalunya.

Tal vegada caldria, doncs, aprofitar aquest entusiasme per intentar bastir un enllaç entre'ls diferents estols d'aimadors de la nostra literatura. creant, primerament, una forta associació de la premsa catalana, que reunits en un sol block les valuoses forces avui disperses per provar, mes tant, de fundar la imprescindible Acadèmia de la Llengua Catalana qu'amb la cooperació de tots els elements lingüístics de les diverses comarques de Catalunya, Valencia, Mallorca i demés països de la nostra parla. verills per aquest estimat idioma, amb la indiscutible autoritat que tindria aleshores i que no's pot concedir a una sola persona (per grans que siguin els seus coneixements filològics) degut a la immensa complexitat d'un llenguatge tant diversament parlat en les distintes encontrades que l'usen.

¿Creieu estimats confreres, qu'és viable'l nostre desig?

Si és aixís, còmpleu, per endavant, amb la nostra modesta i desinteressada, pero entusiasta col·laboració. Sino, restarem, també, satisfets per haver proposat una cosa que creiem convenient per un fi altament elevat.

AMALI PRIM.

TALLER DE ENCUADERNACIONES.—Pape'ria, llibres rayados, objetos escritorio y dibujo
E. San Martín Mayor, 114.-Almudín Viejo. - Lérida

Tamany: 27 × 19. — Any 1924. —
Impremta «Joventut».

APAREGUTS A CATALUNYA DE CENT ANYS ENÇÀ

Lleida.—Tamany de 27 × 19. Publicació literària il·lustrada, apareguda per primera vegada el mes de juliol de 1924. Es mensual. Té assenyalat el dia de sortida 1 de cada mes. N'és director N'Amali Prim Seguí. Consta de 16 i de 20 pàgines de text, i algunes de dedicades a anuncis, més les de cobertes, paper especial, amb alguna vista. Preus: subscripció, 1'10 ptes. l'any; número solt, 10 cèntims. Impremta "Joventut", Blondel, 7, Lleida.

Revista Sanitaria.—Tamany de 27

Any II

LLEIDA 15 OCTUBRE DE 1925

Núm. 12

REVISTA SANITARIA

Es publica'l 15 de cada mes i es reparteix gratuïtament a totes les classes sanitàries de la Província

DIRECTOR: AMALI PRIM SEGUÍ

ADM.: MANUEL JANE ARTIGUES

Redacció y Administració: Estereria, 14, 1.ª, 2.ª -- LLEIDA

REDACTORS.—SECCIÓ DE CONSERVES: D.ª Mercè Vigo (Linyola).—ls. de DENTISTES: D. Ramon Montuïl (Lleida).—ls. de FARMACIA: D. Joan Viladot (Agramunt).—ls. de MEDICINA: Assumptes professionals, Dr. Ramon Boquet (Vilanova de Segre).—Cirurgia, (Dr. Formiguera (Lleida).—H. Homeopatia, Dr. Vellàs (Lleida).—Medicina interna, Dr. Bellí Castiel (Lleida).—Oftalmologia, Dr. Arrugaeta, (Madrid).—Otorino-laringologia, Dr. Ramon Bordaiba (Lleida).—Radiologia, Dr. Biosca (Lleida).—Títulars, Dr. Martorell (Linyola).—Toxicologia, Dr. Franco (Lleida).—SECCIÓ DE PRACTICANTS: D. Pablo Sierra Vargas (Lleida).—SECCIÓ DE VETERINARIS: D. Ricard González (Lleida).

La profilaxis y la terapéutica de la tuberculosis natural

Dr. JAIME FERRÁN

Este bacteriólogo, como otros muchos, a raíz del descubrimiento del bacilo de Koch, empezó a estudiar este microorganismo con el propósito de obtener con él, la manera de conferir inmunidad contra la tuberculosis, adoptando los procedimientos que habían permitido convertir a otros microbios en excelentes vacunas. Huelga manifestar que sus propósitos fracasaron como todos los de los bacteriólogos que se propusieron lo mismo.

Como es natural, Ferrán para sus experimentos cultivaba, preferentemente en caldo, bacilos de Koch de distintas procedencias. Nadie ignora que este microorganismo se reproduce en el expresado medio de cultivo formando en su superficie un velo o micoderma, constituido por elementos bacilares tan intensamente adheridos unos a otros que por mucho que se agite el caldo, no se logra enturbiarlo: el micoderma se hace giras sin que los bacilos que lo constituyen queden libres y enturbien uniformemente el medio de cultivo, como lo efectúan la generalidad de las bacterias. Este es un carácter tan constante, que cuando un cultivo de bacilos de Koch se enturbia agitando, hay motivos para creer que se ha impurificado.

Ferrán tuvo ocasión de observar este fenómeno en alguno de sus cultivos; pero tomaba tan exageradas precauciones para evitar que se le impurificasen, que antes de desechar por impuros los cultivos turbios, tuvo la curiosidad de examinarlos, y cuál no sería su sorpresa, al ver que los microorganismos que enturbiaban el caldo, ofrecían absolutamente el mismo aspecto morfológico que los que aglutinados constituían el referido micoderma. Vió además que eran ácido resistentes, y que muchos de ellos estaban dotados de un cierto grado de movilidad, que no podía confundirse con el movimiento

Tamany: 27 × 19. — Any 1924. —
Impremta «Joventut».

× 19. (De presentació, igual a "Lleida"). Publicació mensual, surt el 15 de cada mes, apareix per primera vegada a Lleida el mes de novembre de 1924. Es reparteix gratuïtament a totes les classes sanitàries de la província. Director: N'Amali Prim Seguí. Redactors: Mercè Vigo, Ramon Montuïl, Joan Viladot, Ramon Boquet, doctor Formiguera, Dr. Pallàs, Dr. Bellí Castiel, doctor Arrugaeta, Ramon Bordaiba, doctor Biosca, Dr. Martorell, Dr. Franco, Pau Sierra, Ricard González. Es bilingüe. Publica fulletí. Impremta "Joventut", Blondel, 7, Lleida.

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

Els vestits ridículs d'homes i dones vistos cents anys enrera

Ha estat sempre una cosa corrent de tots els temps les modes criticar, a temporades més a temporades menys. Sembla que ara passem una tongada de les més notables en aquest sentit. Si crítiques, i acerbes crítiques, i renys, i serioses admonicions mereixen certs vestits de les dones, burles i més burles mereixen també certs vestits dels homes.

Per això no ens sembla desavinent d'extractar ací el "sermó de les modes", que fa cosa de cent anys escriví el popular actor i autor Robreño (què us diré, un Montero d'aquell temps, servades les degudes distàncies). Per aquest extracte veureu com el mal vé d'anys i la crítica també és un costum d'anys. No cal dir que en reproduir aquests fragments d'En Robreño, ho fem només que com a peça documental des d'aquest punt de vista. Pres així, és curiós i interessant.

Modam modernis, nos diu

lo Evangeli del estiu;
modam perjudicatorum
bolsibus et butxarorum;
paraulas de un tal Benet
que era barbé de Poblet,
llibre, segons tinch entés,
mil noucents cuarenta tres,
capitol setanta sis
escrit en un segon pis
pagina, segons se veu,
cuatre centas menos deu.

Flóritur! está esclaman
lo besabi de Abrahán;
qu vol dir en Catalá:
aquell temps cuan tornarà.
Tempus, tempora, tempatur,
in eternum acabatur;

Paraulas son que escrigué
lo padastre de Noé.
Sobre aquest punt, pretench jo
predicar lo meu sermó,
que ab dos parts vull dividir
perqué no tingau que dir.
La primera part será
manifestaros per clá
las modas y antiguetats
de nostres antepassats,
y l' modo provocatiu
ab que vosaltres vestiu.
Dita part será no més
tractar dels hòmens solters
mes si'm veitx simbolicat,
hi ficaré algun casat.

La segona, de las donas,
que hi pot haber cosas bonas;
y encara, tot no ho diré
perqué consideraré

Muliers pestam crates sonum
malediceres et bonum
tanquam justis peccatoris
omniam escandalatoris;

Paraulas de un estudiant.
en las boftas del encant.
De estas pues, justas y pias
sentencias, que no son mias,
m' valdre ab tot mon desfici
per apartar-vos del vici,
fentvos creurer com uns nens,
que tots sou uns inocens;
y axis, deixaume abaxá
y l's ulls a terra clavá.

Cancatribus betabel
Judas, cusí den Rafael;
paraulas, sí las escrius,
de un tal Mossen Postiusfi,
home molt sabí, si ho fos
capitol cuarenta dos,
escritas en temps de fret
pagina vuitanta set.
¿Ahont sou nos diu Viñolas,
casacas ab corriolas,
que dels faldons solament
sen festia un regiment
habent mes botons en ella
que arrugas en una vella?
Digaume gent idiota:
què ses feta aquella cota

10. - EL BORINOT.

que en la ciutat de Alicante
ne vestiren un gegant,
y de retalls que van sobrá
nou vaxells van carregá?

Motes perditione sum.

Ahont es lo barret de llum,
que ben mirat de plé á plé
no hi faltaba mes que un blé
per semblar, mes clar que el sol,
un estupendo grasol?
Ahont es, vos torno á di,
lo llarguíssim corbatí,
que un texidor llarch de mans
estaba per fer set anys?
Y la jupa, que se s' feta?
Alli sí que hi havia roba
com vos ne donaré prova,
puix á casa una n' tenim
que molt temps ha 'ns en vestim
della jo y los meus parens
y sembla que no n' falta gens!
No s'penseu, quel meu besavi
ne va fe un capot al avi,
l'avi un citoyen al pare
y un fandellí per la mare,
la mare un manteu per mi
y un altre per mon cusí,
un gipó per ma germana
y men fan ara una sotana;
y vos dich, com home de be,
que sembla que está sense.
¡Alló eran vestiduras
sens vanitat ni posturas!
¡Alló feya honestament
un home de enteniment!
¡Alló era ab claredat
vestirse sens vanitat!
¡Allò ab tota repotencia
era vestir ab prudencia!
¡Alló sense adulació,
donava lo us de rahó!...
Mes, me moria fatal,
que olvidas lo principal
de lo quels hòmens vestian
y ab alló se distingian!
olvidas lo mes hermós,
lo mes pulit y llustrós,
lo que mes gracia tenia,
la flor, la estrella del dia,
la basa fundamental,
lo sello, la cordial
ditxosissima abundancia
que consola ab sa fragancia
y lo enteniment trabuca:
la Bossa de la Parruca!!!
Quina ven podrà esplicá
la roba que en ella hi há?

Qui tindrà tanta ciencia
per dir sa magnificencia?
Quina será la criatura
que esplica sa hermosura?
Quin pintor traurá una copia
de tan bella cornucopia?
Quin beco, cuita que cuita,
fará mes perfecta truita?
Diu lo gendre den Caná,
que ni apar un *bacalla*:
lo nebot de Abraham,
una *fulla de ensiam*:
lo cosí de Faraon
la *pala que s'usa al forn*:
la neboda de Ysach,
una *fulla de espinach*:
Judas Escariot, detalla
que li sembla una *ventalla*:
Samsó en la fonda va di
que li semblaba un violí,
y mirada de perfil
li apareixia un *pernil*
y mirada de cantó
li semblava un *tallado*:
Nicodemus... Pero no
cesia la comparació,
que encara que estes un dia,
la meitat no explicaria
de una cosa tan perfecta,
segons Cirineu decreta;
y aniré sus repugnancia
al item de la substancia,
fentvos present, com he dit,
lo us de vostre vestit.
Alli pasa un sabaté
que vá com un Caballé;
Alli un ataconadó
que vá com un gran seño;
Alli un Sastre del encant
que semble un honrat marxant
veus alli un Barbé afeytant
que apar lo Duch de Milan
Aquell que paseja alli
era un Texido de líl,
y ara, perque está empleat,
com un Marqués s'ha posat.
Aquell semblá un General
y es metge del Hospital!
Aquell semla n' Barenquer,
y es solo un mestre fustér!
Aquell sembla un hisendat
y demana caritat
y ab capa de menestral
sens suar guaña l' jornal.
Aquell que sembla un Usia
cartas al Born escribia
Aquell vá tan opulént,

y en substancia, es escribent!
 De modo que ja vos dich
 nos conex pobre ni rich;
 ja nos distingeix en res
 lo plebeyo del Marqués.
 De cuants he sentit á dir
 que per poder ben vestir
 seguint los costums dolens
 han desfraturat sos bens!
 Cuants ne tenim a la vista
 que s' vesteixen ab pepista
 y si he l' s examinan
 pot se son uns morts de fam!
 Cuants portan que axó ho sé jo
 un gran barret de cartró
 y per ser disimulat
 si posan un encerat?
 De cuants tenim experiencia
 que van ab molta epulencia,
 y tal volta per diná
 diners han de enmatllervá?
 Cuants portan lo coll planxat,
 y molt ben enmidonat,
 y la camisa si s' veyá
 ne sembla una ximeneya?
 Digas pues Jove insensat,
 perquè mol mes abiat
 no procuras ben omplir
 lo ventre que ben vestir?
 que serveix digas llanút,
 portar calsas de vellut,
 si quant lo vespre vindrá
 pudé no podrás sopá?
 ¿Quet servex respon, panarra,
 aqueix coll de butifarra,
 quant si á casa tua van
 ni palla no hi trobarán?
 Quet serveix, te torno á di,
 la hermillá de bombosi,
 de percala y de enconxát,
 anar tan net y planxat,
 portan tan bonas casacas,
 sino tens en las butxacas
 ni un cuarto tan solament
 per poder veure aguardéent?
 Perquell portas la camisa
 de tanta color y divisa
 si es notori, y tothom sap
 que non pots, portá de drap?
 perquè portas, incortés,
 las botas de corte inglés
 si tot lo mon diu á veus
 que anala sabaté las deus?
 No es bona picardía
 gastar tan fantasia?
 y cuanst me estan escoltán
 que de aquest mal patirán!

per fi que es lo que sembleu
 del modo que os estrafeu?
 Teníu un poch de cordura,
 y os diré vostra figura:
 Ab lo elastich barret
 tan ample, alt y estret
 sembla, segons d'hont ve l' vent,
 la vela de un bastiment:
 lo cap pelat com porteu
 que l' xurrípampli hi deixeu,
 sembla, sens ponderació,
 an'al gall de la Passió:
 aqueix coll tant es tremat
 á butifarra imitat,
 sembla que tots cuants sou
 porteu cal latell un jou:
 las camisas biroladas
 y de tants colors pintadas
 vos fan sembla per ámi,
 cada cual un arliquí;
 amb exas curtas casacas
 y amples de mil butxacas,
 vos dich, y no dich mentidas,
 que sembleu monas vestidas.

Perque porteu, gent novella,
 las calsas sota la aixella,
 que os fan de cuxas gran trós,
 puix sembla no tingueu cós?
 Fíns he reparat que molts
 van ab botas per la pols,
 y quant plau, los papanatas,
 s'han de posar las sabatas
 perque tenen a vegades
 ditas botas foradadas!
 y digaume gent bufona;
 que diré de esta valona
 que porteu an l' papista?
 semi representa á la vista,
 ser un home petitó
 que á sota porta un minyó
 perque lo alsia y sembla gra
 á imitació del Gegánt.
 Veus aquí vostras figuras,
 ignorantas criaturas:
 per vestir d'esta manera
 á Pere, Pau, Berenguera
 an al satre y an al marxant.
 Comensels á prevenir
 por mocarvos y tosír
 y si convé estornudar.
 fin ex la *Primera part*.
Alcípivate cabrit
 no fora mal rostit
 en una taula rodona
 segons Hiop nos abona,
 pues diu: *Sopatur bonorum*
in carnibus gallinorum

12. - EL BORINOT.

*quitquibilandis aguarum
tota numen menjatarum:*

En el llibre que l' fa quí vol,
al capítol cual sevol;
y perquè mon fi vejeu,
la pàgina que volgueu.
Cuántas y cuántas dirán:
aquell que está predicán
no diu sino disbarats;
perque dier veritats!
als homens he criticat,
y las donas que he dextat
dirán acás entre sí:
mes per tot ni ha de habé,
vellas y jóves també
y aixís, ja que ho tinch á má
permeteumi arremengá.
Ahont ets anada ciencia?
que te has feta, reverencia?
modestia, estas abatuda?
prudencia, te has perduda?
honor y confiansa, ahont sou?
jo crech que heu caigut al pou!

Ja ni prudencia tindré,
ni reverencia veurém,
ni confiansa hi haurá
ni lo honor se trobará,
ni ciencia en las personas
ni la modestia en las donas:
pero crech que á cuantas sou
ja no os vindrá res de nou,
sinó, digasme tú, anciana
ó vella de barba cana,
plena de anys y experiència,
¿ahont es la tua prudencia?

Tú que ab ton us y costum
en lloch de llum donas fum,
ja ab lo modo de pensar,
ja ab lo estraftet caminar,
ja en volerte divertir,
y ja en lo deshonest vestir;

Tú que deurias anar
dins de una Iglesia á resar,
no pensas mes, segons veitg
que en anarten á paseig.

Tú que ja caixals no tens,
y si me enfadas, ni dens,
vas fabricant mil engañs,
dient tens trenta dos anys,
cuant: tothom sap y te entés
que n'contas sexanta tres.

Tú que tens lo cap més plá
que l' meu palmell de la má,
disfrassar tan flach ne vols
ab la perruca ab caragols.

Tú que en la rugosa cara
fas la figura mes rara

que may s'ha pogut trobar,
la empolvas per agradar:

Ta cara, que si be s' mira
sembla l' cul de una cadira,
y per pareixer milló
la pintas ab vermelló:

Tara cara, que cuant rius
sembla un mapa ab sos rius
figurant si be la veus
un motllo de fer fideus,
la compones una hora bona
per semblar una miñona:

Ta cara, que ben mirada,
sembla una grua mullada,
o un modelo de ventall,
passarás frente un mirall
cuasi tot un demati
per poderla ben guarní:

Ta cara, que sino m'erro
apareix de caga ferro,
y t'estarás de plantó
mirante en lo tocadó.

Disputaban quatre vells
si n'era un plat de cervells
y que sembla han acordat
un carrer mal empedrat,
un borni digué: permí
es arrugat pergami.

David afeitanse, vol
que sembla fulla de col.

*Quitquibus colum fullarum
intellectus dispensarum.*

Diu un amich de Pilat
que es un congre cargolat:
Y tu, loca y vanitosa,
t' pensas sé molt hermosa
que vas sempre ab llibertat
ab un currutaco al costat?

Perqué en lloch de tot axó
no t' estás en un racó
resán allí alguna cosa
tot fent correr la filosa?

*Sedites ipsis vellarum
in filosam raditarum*

Paraulas de un escultó
que habia estat regidó.

Accipientes demora.

Veyeu aquella señora
que vá allí ab lo cap tan dret
ab un señor fent brasset?

Un mes atrás, ó per aqui,
son marit se vá morí:

Jo pensaba ab veritat
que ella s' habia alocat,
perque veure aquell plorá...

Per mi consol no hi haurá!
marit te acompanyaré!

jo també m'enterraré
y abuy quedarém tots junts
marit y muler difuns!
per mi fora gran conort
que ara me vingues la mort!...

Y ho desitjava tant ella
com jo tenir mal de orella.

Sos parens la aconsolaban,
mes de res li aprofitaban,
fins que ya de tan plorá
fatigada s' desmayá.

Tots habiam consentit
sen anaba ab son marit.

Pero be es ben diferent
lo que fá en mon pensament
mireula ab aquell Señor
com riu; que s' de la tristó,
que es aquell exclamá:
ja nom tornaré á casá!
y ho desitjava ella mes
que Sangrias los barbers,
que aigua los Taberners,
que l' bon vi los Sombrejers,
que l' dilluns los Sabaters,
que podé sisá ls' Cuiners,
que testaments un Notari,
que malalt l' Apotecari,
que ls' coxos podé engañá,
que ls' jáperus criticá,
que visitas un doctor,
que un fartám lo tesxidó,
que ls' solfistas molestá,
y quel Sastre podé robá.
¿Ahont es aquell di, afligida:
per mi ja no hi ha mes vida?
¿que, s'han fet tots aquells plós
y embrutá tants mocadós
que un dematí, nous y vells,
ne mullá dotse parells?
A casa no hi tornarás
fins que marit trobarás.

Aquet era lo teu plan,
per podé trobá un bon Jan;
deya: jo nom vuy casa,
tan de bó que fos demá!

Pobre si ten vas, Anton,
quel' que s' queda ja s' compon.

Cuánt podria jo tot junt
predicar sobre aquex punt!
cuánt podria si volgués
dirvos sobre aquex excés!
pero nó... que ho dexaré
perque prudencia tindré:
no vull dir de ech á sech
tot lo que en axó conech,
perque, cóm puch esplicá
tot lo que arriba a pasá?

Cuántas ni ha, que ho sabém
y per prudencia ho callem,
que van de flochs molt guarnidas
y de satí ben vestidas,
las cuals veyem aña atrás
en la plassa ab un cabás!

¿Com és que tan abiat
á ser damas han passat,
y van ab tanta opulencia?
que han guanyat alguna herencia
Marquesat, o Monarquia,
ó be han tret a la loteria?

Basta, que estich cansat
y vull acabar abiat:

Mes dech antes de acabar,
de las miñonas parlar.

Qué diré que no hagia dit
perque tinga bon sentit?
diré no tenen cervell;
pero nó(que axó ja s' vell;
diré que tenen mal cap,
respondreu que há temus se sab:
de vanas las tractaré,
respondreu temps ha que ho sé;
diré que usan fantasia,
respondreu; jo já; ho sabia;
diré que tenen front curt
respondreu: mira ab que m' surt!
diré que fáciles son,
respondreu: ja ho sab tothom.

Pues sabentse tot axó
de qué predicare jo?
cóm acabaré, insensat,
lo assumpto qu' he comensat?

Lo acabaré no obstant,
la sua vida relatant.

Naix allá en la matinada
de una mare molt honrada,
una miñona que ab l' ull
ja demostra son orgull.

Puja, va augmentant de edad,
pero ab molta vanitat;
arriba plena de engaños
an als quinze ó setse aña;
del' que li dihen judica
que deu ser tal cual bonica,
y resulta que aviat
gasta molta serietat.

Será filla sí convé
de un pobre fadri torné,
y pensa que s' ha de casá
ab lo Duch de Frontiñá.

Mare, cóprim un bon ret,
y un gipó, pero ben fet;
cópril li diu dos vegadas,
ab mánegas arrugadas:
cóprim de percala fina

14. - EL BORINOT.

un vestit y mantellina,
tot de la última moda,
que enrahono, y me acomoda,
ab un Señor que vá ab cota;
cómprim, li diu la xicota
un esquisit mocadó,
perque vegi aquell Señor
que tinch gust en lo vestí,
y axi se enamorí de mí,
(y el tal será, si convó,
un pobre fadri barbe):
cómprim, li torna la blea,
unas sabatas de seda,
que auell Seqñór me va di
que pretén casarse ab mí,
(y lo altre no mes hi vá
per si la pot engañá).

Sa mare, la bona dona,
creu lo que diu la miñona,
y axis li compra aviat
tot lo que ha demanat,
(y per comprarho, es lo cas
que s' empeña un matalás).

Ja tenim, com li agrada,
á la miñona adornada:
ara entra cual se sap
posarse papers al cap,
pentinarse lo cerquillo
y compondrers' lo platillo:
mols aucells li fan la aleta,
lo un li diu; qui fos ditxós
de poderli ser espós!
l'altre, ab lo barret mitg tort,
diu cridant un poch mes fort:
quina fortuna tindrà
lo qui ab vusté s' casará!
l'altre que es un miñó rós,
li diu tierno y cariños:
qué ditxa tindria aqui
si á vusté pogués servi!
l'altre acaba de adobarho,
pues diu tot fent un cigarro:
no he vist en tota ma vida
una noya mes pulida...

Y ella los respon axí:
vustés se burlan de mí;
en tot lo mon hi ha una cosa
mes lletja ni fastigosa!
Axó de boca ho publica,
y al cor pensa: qué bonica
dech ser, puix per aqui
tots s'enamoren de mí!

Ja no fá cás, com usaba,
del barbé que festejaba.

Ja s' estimaria mes
queel del cigarro hi tornés;
(y aquell es un pelatroch

que no viu sino del joch).

Ja en fi, al pobre barbé
despatxa en mitg del carré,
y prén, perque es mes galan,
aquell que hi anat fumant.

Já vindra l' castich que os deya,
per dalt de la ximeneya!
baxian rayos aviat,
tots fets de paper daurat;
baixia prompte aquell dragó
que varen fér de cartró;
baxian fins a nou soldats
de dimonis disfrassats,
ab unas cuas estrañas,
y cada un ab setse bañas:
feu que vinguian en l' hivern
del rebost que hi ha al infern,
unas ratas com lo bras,
sense peus, cuas, ni nas;
feu que baixian nou perdalts
trecent foch per los caixals;
feu que baixia un gran lleó
ple de palla y de segó;
feu que vingua Satanás
ab un caball sota l' bras;
feu que vingua Llucifer
ab gorra de granader;
feu que vinguian á fileras
nou mil serpents ab patxeras;
setanta mil camaleons
is quian de aquestos recons
fins quedar la casa plena;
surtia del mar la balena
tot menjant se una palaya:
vingua l' Capitá Menaya
sense calsas ni pendó;
vinguian, torno á di ab rahó,
nostres principals contraris
que son escribents notaris,
procuradors y advocats:
veniu, veniu, tots plegats,
veniu si haveu esmorcat,
ab un sabre rovellat;
poseus dintre la butxaca
unas grossas xurriacas;
veniu, tot fent lo borratxo,
y poseus un bon mostatxo
per veure si l's aturdireu
ó si los espantareu,
ab unas bañas de cabra,
á esta gent de pedra marbra,
esta gent que te lo cor
mes quel pa de figa fort,
espanteulos, destruiulos;
sino podeu, escupiulos
ó bé tireulos un roch...

«EL BORINOT»

és el

**periòdic literari
de més circulació**

AQUEST NUMERO

HA PASSAT PER LA CENSURA

PELS BELLS CARRERS DE MA CIUTAT

PATENTS I MARQUES

A. PASQUAL.—C. de Cent, 304, pral.

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES

F. BONET.—València, 188

Llibres, els millors

EDITORIAL POLÍGLOTA.—Petritxol, 8

**Instal·lacions elèctriques, aigua i gas
RAFEL SALA.—Corts Catalanes, 451.**

Pelleteria

LE RENARD.—Corts Catalanes, 614.

MATERIAL ESCOLAR I CIENTÍFIC

(SUC. ESTEVA MARATA). R. Univer., 7

Ceràmica i Rajoles

CASIMIR VICENS.—Tallers, 72.

RIBAS I FERRER. B. REGINA

Novelles escollides.—Muntaner, 65

Mantons Manila i Mantellines

C. FONT.—Call, 1.

Llaneria i Sederia

CASA PUIG.—Call, 9.

Camiseria.—Boqueria, 36 i 38

RODRIGUEZ & FERRER

**Articles Fotogràfics i Ràdio
PÉREZ I SÀBAT.—Fontanella, 18.**

**Art. Fotogràfics i treb. de Laboratori
E. PICAZO.—Jovellanos, 4.**

**Articles fotogràfics i ràdio
V. CALDÉS ARÚS.—Salmerón, 140.**

**Articles Viatge i Pell
LA MUNDIAL.—Salmerón, 153.**

**ANTIGUITATS D'ART
Carrer del Call, 28, pral.**

**R. ABELLÓ.—Ronda S. Antoni, 48.
Làmpares menjador, des de 10'90**

**Cristalleria i Alumini
CASA ACAR.—Ronda S. Antonio, 60.**

**Taller d'OPTICA, J. PUIGORIOL.
Carrer Muntaner, 56**

**VULCANITZACIÓ DE NEUMÀTICS
A. Hernández.—Rosselló, 199.**

**Fàbrica de Làmpares Elèctriques
ALFONSO MAÑES.—Villarroel, 173 bis**

**GANIVETERIA ROCA
Plaça del Pi, núm. 3**

**CAMISERIA del "Liceo"
JOAN VALLVÉ.—Sant Pau, 3.**

**Pianos, harmòniums: venda i afina-
ció.—Planeta, 41—L. CAMPS ARNAU.**

**Sastreria Econòmica.—P. Padró, 14
Trajos a plassos i al comptat**

**Acadèmia Tall i Confecció per a
senyoretes.—Diputació, 222, pral. 1.ª**

**Electricitat. - Làmpares. - Motors
Menéndez Pelayo, 103 (G.)**

**Sastreria Guilemany, vestits i for-
mes tots preus. P. Sol, 8, t. 1451-G**

IMP. ALTES

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

SALA PARÉS

Establiments **MARAGALL**
Petritxol, 3 i 5 - BARCELONA

MOBLES FRADERA

Fradera i Ribas, s. en c.

Fabricació pròpia

Vendes a termes.
Condicions especials pel
pagament immediat.

Exposició, Despaitx i Tallers:
Calabria, 94 - Tel. 968-H
BARCELONA

RAMON SUNYER

JOIER

Corts Catalanes, n.º 663
Teléfon 813-S. P. - BARCELONA

**IGNASI FOLCH
I TORRES**

Una dona

Novel·la
contemporània

A TOTES
LES
LLIBRERIES

Preu:
3'50 ptes.

FOTOGRAVATS

TRICROMIAS-AUTOTIPIAS

CALÇATS

**ALFONS
RASPALL**

Es serveix
bé, bo
i a bon preu

Portaferrissa, 13
BARCELONA

LLÀTZER DE TORMES

el clàssic de l'humor
demaneu-lo a totes les llibreries **2**
Pessetes

Reirotgeria "El Marino"

EL MILLOR
RELOTGE
SUIS DE PRE-
CISSIÓ Garan-
tit per 10 anys
i únic que du-
rant els cinc
primers
s'adoba
de franc en tota
mena de espat-
llament.

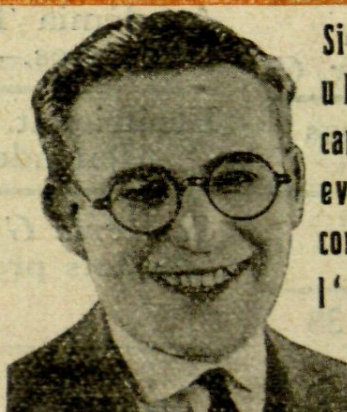

PER ENCARREGS:
JAUME ROCA,
Ordre, 136,
Sant Andreu.
JOSEP TO-
RRUELLA,
Pipollés, 73,
St. Martí
MERCE-
RIA «Bell
prici», Carmel,
50, Les Corts.

CENTRAL I TALLER D'ADOBES

Jaume Fonollosa, Canvis Vells, 8.

Bisuteria fina. - BARCELONA

Si els seus
ulls es
cansen pot
evitar-ho
consultant
l'òptic
profes-
sional

J. Ruiz Urrea
Ronda Sant Antoni, 61
No confongui el numero. - Entrada per l'escala.

FÀBRICA DE LLONGANISSES
la millor de la nostra terra

TELEFONS

A Seu d'Urgell, n.º 124
A Barcelona, n.º 2023
A Sitges, n.º 1383

Demaneu a tot arreu la marca

ELS PIRINEUS
Quingles i Escaler

CASTELLCIUTAT

(Seu d'Urgell)

res/172